

12. Udgående sundhedsindsats - mindre ulighed (2010-157999)

Sundheds- og Omsorgsudvalget skal tage stilling til Implementeringsplan for forebyggelse for social ulighed i sundhed i nærmiljøet (budget 2011).

INDSTILLING OG Beslutning

Sundheds- og Omsorgsforvaltningen indstiller,

1. at Sundheds- og Omsorgsudvalget godkender Implementeringsplan til forebyggelse af social ulighed i sundhed i nærmiljøet (bilag 1).

Problemstilling

I forbindelse med budgetforliget for 2011 blev det besluttet at afsætte midler til at arbejde målrettet med "sundhed i nærmiljøet" gennem etablering af en udgående indsats på forebyggelsescentrene på Vesterbro/Kgs. Enghave, Nørrebro/Bispebjerg og på Amager. Sundhedsudfordringerne er store i disse områder. Derfor skal den forebyggende og sundhedsfremmende indsats styrkes. Parterne var enige om at afsætte 4 mio. kr. i 2011 og 5 mio. kr. 2012 og frem til en målrettet indsats for at styrke københavnernes sundhed og sikre mere lighed i sundhed.

Løsning

Sundheds- og Omsorgsforvaltningen foreslår følgende implementeringsplan for forebyggelse af social ulighed i sundhed i nærmiljøet.

Formål med indsatsen

Socioøkonomiske forhold (uddannelse, tilknytning til arbejdsmarkedet, helbred mv.) spiller en stor rolle for den enkelte borgers sundhedstilstand. Kortuddannede, ufaglærte, arbejdsløse, kronisk syge og socialt udsatte borgere er udsat for flere risikofaktorer og har en markant dårligere sundhedstilstand end den gennemsnitlige københavnere. De har desuden generelt et højere forbrug af blandt andet alkohol og cigaretter.

Studier viser, at gruppen af udsatte i mindre grad kender til eksisterende forebyggende tilbud, som for eksempel rygestoptilbud, og i højere grad undgår kontakt med læger og sygehus, med mindre der opstår en ekstrem situation med behov for akut hjælp.

Formålet med indsatsen er at øge sundheden for udsatte borgere og reducere den sociale ulighed i sundhed. Indsatsen målrettes lokalområder, som kendetegner sig ved at have høj andel af borgere med ringe sundhedsadfærd og høj forekomst af livstilsrelaterede sygdomme. Indsatsen knyttes til det faglige miljø omkring øvrige borgerrettede forebyggelsesydelse og tilbud fra forebyggelsescentre i kommunens sundhedshuse. Forebyggelsescentrene i sundhedshusene på Vesterbro, Amager og Forebyggelsescenteret på Nørrebro udgør omdrejningspunktet for indsatsen og er udvalgt på baggrund af sundhedsprofilens oplysninger om andel af udsatte borgere og potentiale for sundhedsforbedringer.

Indsatsen har både fokus på rekruttering til og målretning af allerede eksisterende tilbud. Herudover

vil blive udviklet nye modeller for samarbejde om forebyggelse i nærmiljøet. Der vil i særlig grad være fokus på rekruttering til og tilpasning af tilbud vedrørende rygning og alkohol, der er de væsentligste årsager til kort levetid. Indsatsen vil øge muligheden for tidlig opsporing, rekruttering og tilgængelighed for udsatte borgere, der ikke i tilstrækkelig grad nås gennem de nuværende tilbud. Indsatsen sker i et forskningssamarbejde med Institut for Folkesundhedsvidenskab og støtter op om spor 3 om social ulighed i den kommende sundhedspolitik.

Implementeringsplanens 3 delindsatser

Indsatsen har følgende delindsatser:

1. Rekruttering af udsatte borgere til eksisterende og nye tilbud i forebyggelsescentrene i tre specifikke bydele: Amager Vest, Nørrebro og Vesterbro/Kgs. Enghave.
2. Udvikling af forebyggelsescentrenes opsøgende virksomhed og etablering af ud-af-huset tilbud i nærmiljøer, hvor der findes en stor andel udsatte borgere.
3. Netværksdannelse og kompetenceudvikling af aktører i nærmiljøet med henblik på, at lokale aktører kan understøtte henvisning og iværksætte lokale sundhedstilbud.

Indsatserne udvikles i tæt samarbejde med forebyggelsescentre/sundhedshuse og nærmiljøet med udgangspunkt i de indsatser og erfaringer forebyggelsescentrene allerede har. Der sker en løbende evaluering af effekt af indsatser i forhold til ændring i sundhedstilstand hos berørte borgere, som tager imod de nye tilbud i forebyggelsescentrene samt effekt af nyudviklede sundhedsaktiviteter i nærmiljøet. Herudover evalueres på effekt af etableret netværkssamarbejde og samarbejde mellem forebyggelsescenter og lokale aktører, frivillige organisationer, arbejdspladser og andre samarbejdspartnere. Der henvises til en nærmere beskrivelse af delindsatserne i bilag 1.

Forskningssamarbejde

Udvikling af indsatser rettet mod social ulighed i sundhed er et nyt indsatsområde, hvor der kun eksisterer lille metodekendskab og viden om effekt. Der indledes derfor som del af indsatsen et forskningssamarbejde med Institut for Folkesundhedsvidenskab. Forskningssamarbejdet vil medvirke til at kvalificere de anvendte metoder samt føre til udvikling af indikatorer og værktøjer til monitorering samt udarbejdelse af sundhedskonsekvensvurderinger og evaluering af de aktiviteter som igangsættes.

Effekt

Der vil ske løbende monitorering af antal deltagere, som deltager i de tre spor. Målet er, at der i løbet af de første fire år skal ske rekruttering af minimum 2.000 borgere fra de tre bydele. Borgerne rekrutteres direkte til tilbud i forebyggelsescentrene (delindsats 1), eller de nås via centrenes udgående indsats (delindsats 2). Herudover skal der i de to første år uddannes 50 professionelle (ansatte i institutioner, fremskudte forvaltninger, arbejdspladser og andre) til gennemførelse af nye sundhedsindsatser, og 50 lokale ambassadører til formidling af sundhed i netværk i nærmiljøet (delindsats 3).

Økonomi

Budget for 2011	
Lokalt forankrede medarbejdere	1.251.000 kr.
Aktiviteter	1.511.000 kr.
Målrættede tilbud i forebyggelsescentrene	988.000 kr.

Forskningsamarbejde	250.000 kr.
I alt	4.000.000 kr.

Der er tale om en varig bevilling på 4 mio. kr. i 2011 og 5 mio. kr. fra 2012 og frem.

Videre proces

Der afgives status til Sundheds- og Omsorgsudvalget i december hvert år. Første status bliver december 2011.

Anne Mette Fugleholm

/Anne Smetana

bilag

[Bilag 1. Forebyggelse af social ulighed i sundhed i nærmiljøet](#)

Sundheds- og Omsorgsudvalgets beslutning den 16.12.2010

Indstillingen blev godkendt.

